

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ  
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

**Соціально-психологічний факультет  
Кафедра мовної підготовки**

**МОВА В ПРОФЕСІЙНОМУ ВИМІРІ:  
КОМУНІКАТИВНО-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної  
онлайн-конференції  
19 жовтня 2017 року**

**Харків  
2017**

*Ірина Соколовська  
Запоріжжя*

## **ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ**

До якості професійної підготовки майбутніх фахівців для медичної галузі пред'являються найвищі вимоги. Це пов'язано, в першу чергу, з проблемами безпеки і якості лікування людей. Наша країна вже на протязі кількох десятиріч віддає своїх найкращих фахівців до закордонних навчальних закладів, в Україні, також, на даний момент, в різних вишах, навчаються десятки тисяч іноземних студентів. Україна, зокрема Запорізький державний медичний університет, радо приймає у себе іноземних громадян. Запорізький державний медичний університет (ЗДМУ) є сучасним вищим навчальним закладом IV рівня акредитації. В ЗДМУ створені всі умови для того, щоб студенти-іноземці отримували необхідні глибокі знання. Майбутнім медикам-іноземцям надана можливість практикуватися в кращих лікувально-профілактичних і фармацевтичних установах і аптеках міста, де вони безпосередньо вчаться обстежувати і лікувати хворих, засвоювати необхідні практичні навички, а для цього потрібне знання української мови. Самим найважливішим питанням, яке наразі стоїть перед викладачами вищих медичних навчальних закладів, є поглибленість і фундаментальність основи навчання свого предмету, впровадження нових сучасних технологій навчання для систематичного вдосконалення власної майстерності в умовах швидко змінюваного, сучасного світового наукового середовища. Протягом початкових курсів студенти-іноземці, навчаються за уніфікованими навчальними планами, які передбачають фундаментальну підготовку з історії медицини, фізики, інформатики та інших загальноосвітніх дисциплін. За результатами проведених комплексних досліджень (студенти різних факультетів) – більшість іноземців-першокурсників часто відзначають труднощі при вивченні точних дисциплін українською мовою (складність матеріалу і його великий обсяг, слабка шкільна підготовка, несприятливі умови навколишнього середовища – шум, загазованість), що значимо відбивається на адаптації студентів, та якості засвоєння навчального матеріалу [1, с. 101]. Результати та обговорення. Статистичні дослідження показують, що формування професійної компетентності фахівця починається з перших днів навчання студента-іноземця у медичному вузі. Необхідно відзначити той факт, що 71,4% першокурсників-іноземців проявляють інтерес до майбутньої своєї спеціальності. Разом з тим у переважної більшості старшокурсників студентів-іноземців міжнародного факультету (82,7%) вже до середини першого семестру третього курсу, відзначається підвищена тривожність, пов'язана з відчуттям

неповного розуміння матеріалу, викладеного українською мовою, і страхом через такі труднощі бути відрахованим. Виникаючі складності в психоемоційній сфері мають великий вплив на засвоєння навчального матеріалу [2, с. 258]. Адаптація іноземних студентів до навчання у вишій українською мовою – це складний, довготривалий процес, спрямований на вирішення різнопланових адаптаційних проблем, зокрема подолання мовного бар'єру. Вивчення та знання української мови сприяє ознайомленню іноземних студентів з культурним надбанням України в цілому, та міста Запоріжжя зокрема [3, с. 38]. Це також полегшує проживання студентам на елементарному побутовому рівні в гуртожитках та спілкуванні зі українськомовними студентами. Не зважаючи на те, що студенти-іноземці всі мають знайомих попередників, які навчаються або навчалися в Україні, адаптація та звикання до проживання в нашій країні потребує певного періоду. Іноземці потрапляють в абсолютно нове середовище, де все є новим: від культури до харчування [3, с. 39]. Цей фактор виступає найважливішим у спілкуванні викладачів зі студентами-іноземцями у медичних вишах. Це дає можливість студентам-медикам висловлювати свої думки мовою країни, де вони проживають, та найбільше, навіть першочергово, студенти потребують елементарних навичок спілкування для того, щоб заговорити зі своїми однокурсниками-українцями, з викладачами, що не володіють іноземною мовою, у громадському транспорті, магазинах, на вулиці [3, с. 39]. В умовах глобалізації іноземні студенти є одним із найважливіших індикаторів конкурентоспроможності української вищої школи на міжнародному ринку освітніх послуг. Висновки. В Україні з початку 2000 років відбувається швидке зростання числа іноземних студентів. Адаптація іноземних студентів, які приїхали вчитись в Україну, пов'язана не тільки з пристосуванням до нових кліматично-географічних і соціальних умов, але і до навчального процесу, викладання на українській мові предметів, що часто призводить до напруження функціональних систем організму, а часом до їх зриву [4, с. 305]. Тому дослідження комплексних (соціальних і особистісних) проблем адаптації іноземних студентів до вищої медичної школи України має вже науково-практичний напрямок, та пов'язане з вирішенням питань підвищення результативності навчання у ВНЗ і розробкою програм для поліпшення процесів адаптивності іноземних студентів [5, с. 34].

### Література

1. Глебов В. В. Динаміка адаптації серцево-судинної системи китайських студентів в умовах столичного мегаполісу / Глебов В. В., Сошників Е. А. // Вісник психофізіології. – 2015. – С. 101-104.

2. Глебов В. В. Взаємозв'язок соціально-психологічної адаптації студентів і їх ідентичність в процесі навчання у вузі / Глебов В. В., Суворова І. Ю., Анікіна Є. В. // Світ науки, культури, освіти. – 2015. – С. 258-261.

3. Гулевич А. М. Труднощі у викладанні української мови як іноземної студентам медичних спеціальностей / Гулевич А. М. // Тези доповідей навчально-методичної конференції, м. Вінниця. – 2015. – С. 38-39.

4. Кузьміна Я. В. Динаміка адаптації студентів-іноземців до умов екології столичного мегаполісу / Кузьміна Я. В., Глебов В. В. // Світ науки, культури, навчання. – 2010. – С. 305-307.

5. Лавер Б.І. Стан медико-психологічної та соціальної адаптації людини в умовах великого міста / / Лавер Б.І., Глебов В.В. // Вісник РУДН, серія «Екологія і безпека життєдіяльності». – 2012. – С. 34-36.

*Александра Тунтула  
Николаев*

## **НОВАЯ ДОКТРИНА ПЯТНАДЦАТИУРОВНЕВОГО ЯЗЫКОВОГО И ИНОГО ФИЛОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ**

Разработанная Т. А. Коросташовой новая доктрина бесплатного семиуровневого образования и науки [1, с. 121-126] была принципиально развита А. А. Кириченко в новую доктрину бесплатного и доступного четырнадцатиступенчатого юридического образования и науки [2, с. 71-75 и др.]. На основе данной доктрины может быть предложена **новая доктрина пятинадцатипятиуровневого языкового и иного филологического образования** с выделением таких **образовательно-квалификационные уровни (ОКУ):**

1. **Дошкольный ОКУ**, который должен быть общеобязательным и направленным на получение ребенком с 2 до 6 лет включительно **таких компетентностей, которые необходимы для того, чтобы наиболее эффективно, рационально и качественно начать обучение по школьному (неквалифицированному рабочему) ОКУ** [2, с. 71].

2. **Школьный (неквалифицированный рабочий) ОКУ**, который также должен быть общеобязательным и направленным на получение с 7 до 17 лет включительно такой **совокупности базисных компетентностей**, как: 2.1. **Неквалифицированная рабочая компетентность**, которая должна обеспечить эффективное, рациональное и качественное выполнение любой неквалифицированной рабочей деятельности по производству материальных благ и предоставлению услуг. 2.2. **Общечеловеческая образовательная компетентность**, благодаря которой лицо должно обладать такой совокупностью доктринальных, прикладных и аналитических компетенций, которые на минимальном уровне определяют образованность

|                                                                                                                        |    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE DOCTORS.....                                                                        | 64 |
| Людмила Максименко.....                                                                                                | 65 |
| КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У МЕТОДИЦІ НАВЧАННЯ<br>ПИСЬМОВОГО ПЕРЕКЛАДУ ФІЛОЛОГІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....                   | 65 |
| Світлана Мединська.....                                                                                                | 67 |
| ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПІДХОДУ ДО ФОРМУВАННЯ<br>ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ.....              | 67 |
| Неля Нікуліна.....                                                                                                     | 69 |
| СПЕЦИФІКА ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ «ТЕРМІН І НОМЕНКЛАТУРНИЙ<br>ЗНАК» ДЛЯ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ ВИЩІВ.....                         | 69 |
| Лариса Руденко, Андрій Литвин.....                                                                                     | 71 |
| ЕТАПИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ<br>ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....                                 | 71 |
| Ірина Соколовська.....                                                                                                 | 74 |
| ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ МЕДИЧНИХ<br>СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ СТУДЕНТАМ-ІНОЗЕМЦЯМ У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ<br>.....      | 74 |
| Александра Тунтула.....                                                                                                | 76 |
| НОВАЯ ДОКТРИНА ПЯТНАДЦАТИУРОВНЕВОГО ЯЗЫКОВОГО И<br>ИНОГО ФИЛОЛОГИЧЕСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....                              | 76 |
| Маргарита Ценко.....                                                                                                   | 80 |
| ЕТИКЕТ У СИСТЕМІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ<br>МАЙБУТНЬОГО ЮРИСТА.....                                                 | 80 |
| Вікторія Циганенко.....                                                                                                | 83 |
| ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВИЩИХ<br>НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....                 | 83 |
| КОМУНІКАТИВНІ Й ПІЗНАВАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОГО<br>НАВЧАННЯ МОВИ.....                                                | 85 |
| С. Касьмова.....                                                                                                       | 85 |
| А. Нуржанова.....                                                                                                      | 85 |
| Г. Мадина.....                                                                                                         | 85 |
| ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ЦЕННОСТЬ ПОСЛОВИЦ, ПОГОВОРОВ<br>КАЗАХСКОГО НАРОДА В ВОСПИТАНИИ ПОДРАСТАЮЩЕГО<br>ПОКОЛЕНИЯ.....          | 85 |
| Людмила Михайлова.....                                                                                                 | 89 |
| ПРОЦЕСС КОММУНИКАЦИИ «ПРЕПОДАВАТЕЛЬ – СТУДЕНТ»:<br>ЛИНГВОПРАГМАТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ.....                                   | 89 |
| Альона Промська.....                                                                                                   | 91 |
| ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ<br>НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....                    | 91 |
| Тетяна Франчук.....                                                                                                    | 94 |
| СТУДЕНТ ЯК СУБ'ЄКТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ<br>КОМПЕТЕНТНОСТІ, ІНТЕГРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО ТА ЖИТТЄВОГО<br>ПРОСТОРІВ..... | 94 |